

Nota van toelichting

Nummer.: 23TL104	Kerkrade, 20 november 2023
------------------	----------------------------

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb105

Onderwerp

Gewijzigde ontwerpregeling GR stadsregio Parkstad

Beslispunten

Gelet op het bepaalde in artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen:

Een positieve zienswijze in te dienen ten aanzien van de voorliggende wijziging van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg per 1 juli 2024 zoals verder onderbouwd in bijgevoegde brief aan het college.

Inleiding

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: “Wgr”) in werking getreden. De doelstelling van deze wetswijziging is om gemeenteraden meer te betrekken bij en meer invloed te geven op gemeenschappelijke regelingen. Om te voldoen aan de wetswijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen vóór 1 juli 2024 zijn aangepast.

Een deel van de wijzigingen is direct in werking getreden op 1 juli 2022. Voor deze wijzigingen is het niet noodzakelijk om de gemeenschappelijke regelingen aan te passen, nu deze rechtstreeks uit de wet voortvloeien.

Voor een aantal wijzigingen is wél een afweging en wijziging van de gemeenschappelijke regelingen vereist. Dat betekent dat voor die wijzigingen zowel de zienswijzeprocedure als de toestemmingsprocedure richting de gemeenteraden dient te worden doorlopen, vóór 1 juli 2024.

De volgende wijzigingen moeten in de gemeenschappelijke regelingen worden opgenomen:

- ⊙ De regeling bevat een uittredingsregeling, bestaande uit:
 - De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden;
 - De gevolgen voor het vermogen van het samenwerkingsverband;
 - De gevolgen voor het vermogen van de deelnemende gemeenten.
- ⊙ De regeling bevat een afweging over het al dan niet bieden van een zienswijzemogelijkheid voor de gemeenteraden ten aanzien van andere besluiten dan die waarvoor de Wgr deze verplichting zelf reeds stelt (zoals bijv. bij de begrotingscyclus en het treffen of wijzigen van een regeling geldt op grond van de Wgr automatisch een zienswijzemogelijkheid);
- ⊙ De regeling houdt bepalingen in omtrent de evaluatie van de regeling;
- ⊙ De regeling houdt bepalingen in over burgerparticipatie;
- ⊙ De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop inlichtingen aan de raad worden verstrekt (actieve informatieplicht). Het gaat hierbij om: het moment van informatievoorziening, de wijze van informatievoorziening en het onderwerp van de informatievoorziening. Uitgangspunt is dat de gemeenteraden alle inlichtingen moeten krijgen die nodig zijn voor de uitoefening van hun taken.

Op 4 oktober jl. heeft de raad voor meerdere gemeenschappelijke regelingen een positieve zienswijze afgegeven op de wijzigingsvoorstellen voor de ontwerpregeling. Dit betrof: de Veiligheidsregio, BsgW, Kredietbank Limburg, WSP, WOZL, GGD, Omnibuzz, Gegevenshuis, RUD en RD4.

De stadsregio Parkstad had aangegeven meer tijd nodig te hebben voor het opstellen van wijzigingsvoorstellen in het kader van de nieuwe Wgr, omdat er daarnaast nog aanvullende taken moesten worden toegevoegd. Er is een juridisch ambtelijke groep gevormd, waarbij de wijzigingsvoorstellen zijn besproken.

Er is aangesloten bij de wijzigingsvoorstellen die voor de andere GR-en zijn opgesteld door Boels-Zanders alsook met de aanbevelingen van de griffiers.

Het DB van de stadsregio Parkstad heeft op 22 november jl. ingestemd met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Via deze nota wordt voorgesteld aan uw raad om een positieve zienswijze in te dienen.

Doelstelling

Het afgeven van een positieve zienswijze op het wijzigingsvoorstel voor de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad, zodat deze in lijn is met gewijzigde Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen. Tevens worden zo de aan de kernagenda toegevoegde thema's Klimaatmitigatie en Water opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.

Argumenten

- In bijlage 1.1 is de oplegbrief van DB Parkstad bijgevoegd.
In bijlage 1.2a is de geconsolideerde 'schone' versie van de ontwerpregeling voor de stadsregio opgenomen, alsmede in bijlage 1b een versie waarin de wijzigingen zichtbaar zijn.
In bijlage 1.3 is een wijzigingenoverzicht opgenomen ten opzichte van de GR van de stadsregio van 2021.
- Naast de generieke wijzigingen zijn voor de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad de volgende aanvullende wijzigingen opgenomen:
 - * Op verzoek van de Parkstadgemeenten binnen de Waterwerkregio worden de thema's water en klimaatmitigatie aan de kernagenda toegevoegd. De 7 Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, de Waterleidingmaatschappij Limburg en het Waterschapsbedrijf Limburg werken samen op watergebied op basis van een samenwerkingsovereenkomst. Vanuit de klimaatgedachte heeft in 2022 dit samenwerkingsverband een verzoek bij Parkstad ingediend om de beleidsvelden water en klimaatadaptatie te integreren bij de stadsregio.
 - * In de vorige ontwerpregeling ontbrak de hoger gelegen doelstelling van de gemeenschappelijke regeling Parkstad: *de samenwerking om te komen tot samenhangend beleid en uitvoering op het gebied van een aantal strategische thema's dient om de brede welvaart te versterken tot het niveau van welvaart en welzijn op tenminste het gemiddelde niveau van Nederland. Dit vloeit voort uit de vastgestelde strategie voor de stadsregio Parkstad.* Dit is in artikel 2, lid 1 opgenomen.
 - * In artikel 21, lid 9 is bepaald dat ten aanzien van begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de jaarlijkse bijdragen van de individuele gemeenten geen zienswijzen kunnen worden ingediend. Dit kan alleen bij begrotingswijzigingen die leiden tot een verhoging van de jaarlijkse bijdragen van de individuele gemeenten.
 - * In tegenstelling tot andere GR-en is in het wijzigingsvoorstel niet opgenomen de mogelijkheid voor de raden om een zienswijze in te dienen voorafgaand aan het vaststellen van strategische meerjarenplannen. Dit houdt verband met het feit dat de GR van de stadsregio een collegeregeling betreft waardoor alleen plannen op collegeniveau kunnen worden vastgesteld, mits daartoe bevoegdheden zijn overgedragen. Zijn die niet overgedragen, dan blijft het een eigen collegebevoegdheid waarbij de raad ook niet om een zienswijze zal worden gevraagd. Betreft het een plan op raadsniveau dan wordt het daarvoor gebruikelijke

besluitvormingsproces doorlopen en besluiten de raden zelf.

Daarnaast biedt het artikel over het participatierecht van raden voldoende mogelijkheden voor een aanvullende zienswijzemogelijkheid. Dit artikel houdt in dat tenminste 2 gemeenteraden het DB kunnen verzoeken om een zienswijze aan de raden te vragen.

- * Aan de hand van een zg. Blauw Schema zijn de kernagenda-onderwerpen aangegeven in samenhang met de kerntaken van de stadsregio (regionale beleidsontwikkeling en programmasturing, monitoring en instrument-ontwikkeling, lobby richting Provincie, Rijk en Europese fondsen). In bijlage 1.4a is het geactualiseerde Blauwe Schema opgenomen en in bijlage 1.4b de laatste versie van de kernagenda.

Op basis van bovenstaande kan worden gesteld dat er geen bezwaren zijn tegen de aanvullende wijzigingen. Voorgesteld wordt om een positieve zienswijze af te geven op het wijzigingsvoorstel voor de ontwerpregeling van de stadsregio Parkstad Limburg (zie bijlage 2).

Kantttekeningen

Geen

Financiën

Geen

Communicatie

Op 18 september jl. is een gezamenlijke commissievergadering georganiseerd, waarbij de commissieleden over de generieke wijzigingen binnen de GR-en en de specifieke wijzigingen per GR zijn geïnformeerd.

Vanuit de GR Stadsregio Parkstad werkt het Regiobureau regionaal beleid en programma's uit op het gebied van ruimte, mobiliteit, economie & toerisme, wonen & herstructurering, energie, duurzaamheid en leefbaarheid

en welzijn. Vanwege de brede inhoudelijke uitwerking van de strategische agenda van de stadsregio is besloten

om de raad via een raadsinformatiebijeenkomst jaarlijks voorafgaand aan de behandeling van de Ontwerpbegroting van de stadsregio Parkstad te informeren over de wijze waarop de strategische agenda van deze GR wordt uitgewerkt in programma's en regionale beleidskaders en tevens over het verkrijgen van externe financiële middelen hiervoor.

Burgerparticipatie

Bij de wijziging van de Wgr is bepaald dat moet worden voorzien in afspraken omtrent de wijze waarop ingezetenen én belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Daartoe wordt in de wijzigingsvoorstellen het volgende opgenomen met betrekking tot het participatierecht:

"Ingezeten van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid." In aanvulling hierin is in de gemeenschappelijke regeling een bepaling opgenomen die ertoe strekt dat het algemeen bestuur zelfstandig kan besluiten tot het inrichten van een inspraakprocedure.

Uitvoering

Het wijzigingsproces vindt in een aantal stappen plaats:

- 1) Zienswijze: de raad kan binnen 8 weken een zienswijze geven op de wijzigingsvoorstellen;
- 2) Toestemming: vervolgens dient de raad aan het college toestemming te verlenen om met deze wijziging in te stemmen, en;
- 3) Collegebesluit: het college dient voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijziging.

Gezondheid en Vitaliteit

Dit vormt een belangrijk onderdeel van het strategische thema Sociaal-economische structuurversterking binnen de kernagenda en strategie van de stadsregio Parkstad.